

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ МАТЕВСКИ"
град Мерицлери, общ. Димитровград

 гр. Мерицлери ; ул. "Пеню Хасърджиев" №5 ; тел.(03921) 96-69 ; e-mail: info-2602011@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ: *Заличен подпис на основание чл. 4 от ОРЗД*

Михаела Георгиева
Директор
на ОУ „Д. Н. Матевски“
гр. Мерицлери

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата програма е разработена за подкрепа и осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в ОУ „Димитър Матевски“, гр. Мерицлери съгласно чл.15, ал.4 на Наредба №13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование.

Съгласно Правилника за дейността на училището програмата се изготвя за период от една година.

II. ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и добродетели, свързани със знания за устройството на демократичното общество, правата и задълженията на гражданина и с умения за отговорно гражданско поведение на учениците.

2. Развитие на умения за създаване и поддържане на здравословен начин на живот и грижа за здравето.

3. Формиране на екологична култура, съзнание и поведение с оглед познаване, защита, подобряване и опазване на природната среда.

4. Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение и толерантност.

III. ЦЕЛИ:

1. ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ ПОДЦЕЛИ:

- Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

- Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализацията се свят.

- Да зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието на нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

- Да осъзнава и цени своята културна идентичност;

- Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

- Да изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
- Да носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- Да подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и околните;
- Да познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
- Да познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
- Да умее да прави връзки между отделните сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

2. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ ПОДЦЕЛИ:

- Да възпитава в демократичните ценности.
- Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система.
- Да утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация.
- Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение.
- Да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

IV. НАЧИНИ, ФОРМИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
2. В часа на класа с теми, съобразени с рамковите изисквания на наредбата.
3. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие.
4. Интегрирано по учебни предмети.
5. В часове, в които замества учител неспециалист по учебния предмет.

V. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ:

- 1.1. Откриване на учебната година;
- 1.2. Клетва на първокласниците за приобщаване към хуманитарната общност;
- 1.3. Официално раздаване на свидетелството за основно образование и на дипломата за средно образование;
- 1.4. Тържествено изпращане на зрелостниците;
- 1.5. Награждаване на отличили се ученици и учители;
- 1.6. Честване на националния празник и на официалните празници
- 1.7. Честване на празника на патрона на училището;

2. УЧИЛИЩНИ ЗНАЦИ И СИМВОЛИ:

- 2.1. Символи: знаме, герб, униформа, значка;

2.2. Почетни знаци: грамоти.

VI. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

1. Изслушване на националния химн, химна на града и химна на Европа в тържествени за държавата и училището моменти;

2. Издигане на националното знаме, знамето на града и знамето на ЕС на училищни тържества.

VII. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1. Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;

2. Съдействие за подпомагане на благотворителни акции;

3. Поддържане на интернет страницата на училището – информация за участие на учениците в различни изяви: конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.

4. Периодични презентации, посветени на различни международни, национални и училищни събития;

5. Организиране на училищни празници, кампании и събития, съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните празници;

5.1. Подкрепящи здравето:

01.12 – Световен ден за Борба срещу СПИН

17.05 – Национален ден на спорта

31.05 – Световен ден без тютюнопушене

5.2. Подкрепящи толерантността:

16.11 – Международен ден на толерантността

25.02 – Световен ден за борба с тормоза в училище

5.3. Подкрепящи социалната чувствителност:

21.11 – Световен ден в памет на жертвите на катастрофи

5.4. Подкрепящи правата на човека:

02.04 – Международен ден на Детската книга

01.06 – Международен Ден на детето

5.5. Подкрепящи опазването на околната среда:

22.03 – Световен ден на водата;

22.04 – Световен ден на Земята

Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията. Целта е осигуряване на подкрепа за личностно развитие /обща и допълнителна/, на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците, в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик и в съответствие с разработените стратегии за подкрепа за личностно развитие. Спомагане за успешното преодоляване от учениците на възникнали затруднения и конфликти в училище, семейството и обществото.

VIII. ДЕЙНОСТИ:

1. ЧАС НА КЛАСА ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

1.1. патриотично възпитание и изграждане на национално самочувствие;

1.2. толерантност и интеркултурен диалог;

1.3. безопасност на движението по пътищата;

- 1.4. защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- 1.5. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- 1.6. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;

2. СФОРМИРАНЕ НА ГРУПИ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО ИНТЕРЕСИ

2.1. ЦЕЛИ:

1. Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации.

2. Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.

3. Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

2.2. ФОРМИ:

В процеса на придобиване на общообразователна подготовка по отделни учебни предмети. Интегрирано чрез ориентиране на обучението по общообразователните предмети към придобиване на ключовите компетентности.

3. ТЕМИ:

3.1 НАЧАЛЕН ЕТАП:

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
I. Аз и моят свят	1. Семейство и род 2. Училищен живот 3. Моят роден край 4. Увереност и умение за общуване
II. Аз съм гражданин на моята държава	1. Национални символи 2. Официални празници в Република България 3. Основни права, свободи и отговорности на детето и гражданина на Република България 4. Значими национални културни достижения 5. Умение да живеем заедно – АЗ и ДРУГИТЕ 6. Права и привилегии
III. Обучение в мир и мирно решаване на конфликти	1. Прилики и разлики между хората 2. Толерантност, търпимост, уважение – ключът към другите
IV. Аз и светът на възрастните	1. Трябва ли всички деца да ходят на училище? 2. Как се грижим за животните, които се грижат за нас? 3. Професии и длъжности

	4. Семейни доходи и планиране на личния бюджет 5. Как се печелят и харчат парите? 6. Внасяне на положителна промяна в общността 7. Всеки може да бъде дарител
V. Защита на живота и реакция в критична ситуация	1. Правила за безопасност на движението 2. Бедствия, аварии, инциденти 3. Как да се справям в критични ситуации и конфликти?

3.2 ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
I. Моята самооценка.	1. Силните и слабите страни на човека. 2. Какъв ще стана, когато порасна? 3. Как да придобия чувство за идентичност и собствена стойност?
II. Аз и другите.	1. Създаване на правила за съвместен живот в класа. 2. Приятели и врагове. Междуполово разбирателство. 3. Хубаво ли е да си различен? 4. Отношенията в обществото – етикеция и протокол в различни социални сфери. 5. Междучелностни отношения. 6. Приятелство – какви качества трябва да притежава твойт приятел? 7. Какви качества трябва да притежава достойният човек?
III. Демокрация в „малкото ни общество“.	1. Сътрудничество, комуникация, уважение и разбирателство. 2. Права и задължения. 3. Моите отговорности в училище. 4. Образование без предразсъдъци и дискриминация. 5. Какво да променим в училище – предложения и препоръки. 6. Ценностите, които осмислят човешкия живот.
IV. Обучение за мир и мирно решаване на конфликти.	1. Феноменът „агресия“ – причини, същност и превенция. 2. С какво мога да допринеса, за да има ред, дисциплина и сигурност в училище? 3. Първа помощ в екстремни ситуации.
V. Основни човешки права, свободи и задължения.	1. Нещата, за които си струва да се борим. 2. Характеристики на политическото говорене. 3. Запознаване с II глава на Конституцията на Р България.

	4. Национални символи и ритуали. 3 март – национален празник.
VI. Аз съм бъдещ достоен гражданин на моята родина.	1. Емоционално споделяне и съпреживяване на природни красоти, богато историческо наследство и успехи днес. Използване на съвременните технологии. 2. Храмовете на България. 3. Искам да се запозная със 100-те национални туристически обекта. 4. Уникалността на занаятите в България.
VII. Екология и здраве.	1. Тази интересна възраст – пубертетът. 2. Изграждане на знание за контрацепция. 3. Здравословно хранене и вредата от диетите – анорексия и булимия. 4. Четем ли етикетите на хранителните продукти? 5. Измамните блаженства – алкохол, цигари, дрога.
VIII. Дигитална култура и гражданско общество.	1. Основни дигитални компетенции, необходими в съвременния свят. 2. Медийна грамотност – фалшивите новини и как да ги разпознаем? 3. Сърфиране в интернет и киберграмотност. 4. Социалните мрежи – нови форми на заедност и на публичност. Правила и принципи на поведение.
IX. Потребителска и финансова култура.	1. Семейен и личен бюджет – планиране. 2. Отношението към парите и материалните ценности. 3. Какво е икономическа криза и как тя се отразява на семейния климат? 4. Съвременна потребителска мания. 5. Четем ли етикетите на дрехите, които купуваме?

IX. НАЧИН НА ОТЧИТАНЕ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Индикатори:

1. Количествени:

- брой и вид проведени дейности;
- брой включени ученици в различни организационни форми;
- брой привлечени родители и представители от други институции.

2. Качествени:

- осъществен напредък и развитие на учениците;
- степен на удовлетвореност от програмата;
- експертна оценка от представители на училищното ръководство и учители за ефективността на Програмата.